

Sarajevo, 13.02.2017. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
06.02.2017.- 10.02.2017.

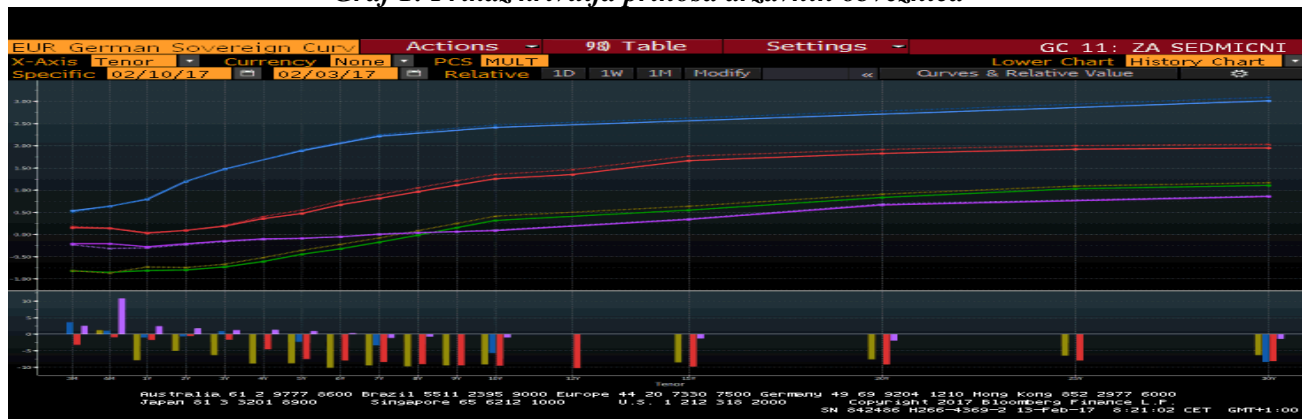
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	3.2.17	-	10.2.17		3.2.17	-	10.2.17		3.2.17	-	10.2.17		3.2.17	-	10.2.17	
2 godine	-0,74	-	-0,79	↘	1,20	-	1,19	↘	0,10	-	0,09	↘	-0,23	-	-0,21	↗
5 godina	-0,35	-	-0,44	↘	1,91	-	1,89	↘	0,55	-	0,47	↘	-0,09	-	-0,08	↗
10 godina	0,41	-	0,32	↘	2,46	-	2,41	↘	1,35	-	1,26	↘	0,10	-	0,09	↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	3.2.17	-	10.2.17	
3 mjeseca	-0,820	-	-0,820	→
6 mjeseci	-0,868	-	-0,856	↗
1 godina	-0,707	-	-0,778	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 10.02.2017. godine (pune linije) i 03.02.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

I dalje prisutna politička neizvjesnost doprinijela je povećanoj potražnji za sigurnijim investicijama početkom proteklog tjedna, pa su tako zabilježena različita kretanja prinosa obveznica eurozone. Najveće tjedno smanjenje od 9 baznih bodova zabilježile su njemačke obveznice dospjeća 5 i 10 godina. Rast prinosa zabilježile su dvogodišnje grčke obveznice, zbog povećane zabrinutosti na tržištu da nepostizanje dogovora s kreditorima Grčke u vezi s fiskalnim ciljevima može dovesti do toga da ova zemlja još jednom na vrijeme ne ispunji sve postavljene uvjete u programu financijske pomoći. Istodobno, MMF je priopćio da Grčka neće uspjeti da dostigne ciljanu razinu fiskalnog suficita koja je postavljena od strane europskih kreditora. Negativno izvješće MMF-a je naišlo na negodovanje grčkih predstavnika, dok je iz Nizozemske priopćeno da će ova zemlja istupiti iz programa financijske pomoći Grčkoj ukoliko to učini MMF-a, iako iz MMF-a tako nešto još uvijek nije najavljeno. Biro za planiranje u Belgiji je povećao prognoze gospodarskoga rasta zemlje u 2017. godini na 1,4% sa 1,2%, koliko je očekivano u rujnu prošle godine, usljed bržeg od očekivanog gospodarskoga rasta u Europi. Za stopu inflacije se očekuje rast na 2,1%, te stopa nezaposlenosti od 7,6%, što je razina na kojoj se nalazi od rujna 2016. godine.

Predsjednik ECB-a Draghi je, prilikom izlaganja pred komitetom za ekonomska pitanja Parlamenta EU, izjavio da trenutno određivanje stimulativnog programa ECB-a odražava gospodarstvo koje se oporavlja,

ali koje još uvijek nije dovoljno snažno da bude samoodrživo, te je upozorio da sada nije vrijeme za relaksaciju financijske regulacije koja je nastala poslije krize. Također, još jednom je potvrđeno da nedavno zabilježen rast stope inflacije u eurozoni ECB-a vidi kao privremen i da skoro u cijelosti odražava rastuće cijene naftnih derivata, te su time odbačeni pozivi na smanjenje stimulansa. S druge strane, član IV ECB-a Mersch je izjavio da bi ECB trebalo da više ne uzima u obzir smanjenje kamatnih stopa i dodao da bi dalja smanjenja kamatnih stopa mogla imati neočekivane posljedice, te da je realna ekonomija bila iznenađujuće snažna, s inflacijom koja je povećana na „zadovoljavajuću razinu“ ECB-a, tako da bi ECB trebalo da bez odlaganja prilagodi buduće smjernice. Draghi i Coeure su u izjavama odbacili ranije optužbe SAD u vezi s manipulacijama valute, te trenutnu razinu tečaja EUR/USD opisali kao refleksiju stanja u kojoj se nalazi ekonomija eurozone, a ne kao napor da se oslabi EUR.

Po većim prinosima u odnosu na prethodne aukcije, Austrija je emitirala sedmogodišnje (0,022%) i desetogodišnje (0,601%), a Nizozemska desetogodišnje (0,707%) obveznice, dok je Njemačka po nešto manjem prinosu od 0,33% emitirala desetogodišnje obveznice. Irska je po znatno većem prinosu (1,026%) emitirala desetogodišnje obveznice, dok je po manjem prinosu (0,088%) emitirala petogodišnje obveznice. Francuska je po prinosima između -0,661% i -0,591% emitirala tromjesečne i jednogodišnje trezorske zapise, Belgija tromjesečne (-0,676%) i jednogodišnje (-0,656%), Nizozemska šestomjesečne (-0,669%), Italija jednogodišnje (-0,247%), a ESM tromjesečne (-0,621%) trezorske zapise.

Commerzbank AG je objavila da je profit u četvrtom tromjesečju 2016. godine smanjen na 183 milijuna EUR sa 193 milijuna EUR, koliko je iznosio u istom razdoblju godinu ranije. Pad profita je prema priopćenju ove banke najviše uzrokovan rastom rezervacija zbog loših kredita, koje su povećane na 290 milijuna EUR sa ranijih 112 milijuna EUR.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	VELJAČA	16,8	17,7	18,2
2.	Tvorničke porudžbine – Njemačka (G/G)	PROSINAC	4,2%	8,1%	2,0%
3.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	PROSINAC	2,5%	-0,7%	2,3%
4.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	PROSINAC	1,4%	1,3%	1,9%
5.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G)	PROSINAC	2,5%	1,3%	4,1%
6.	Industrijska proizvodnja – Španjolska (G/G)	PROSINAC	2,8%	1,9%	2,8%
7.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G)	PROSINAC	3,2%	6,6%	3,3%
8.	Radnointenzivna proizvodnja – Francuska (G/G)	PROSINAC	0,6%	0,6%	1,5%
9.	Radnointenzivna proizvodnja – Nizozemska (G/G)	PROSINAC	-	4,7%	2,9%
10.	Stopa inflacije – Nizozemska	SIJEČANJ	1,5%	1,6%	0,7%
11.	Trgovinska bilanca – Njemačka (u milijardama EUR)	PROSINAC	20,5	18,7	22,7
12.	Bilanca proračuna – Francuska (u milijardama EUR)	PROSINAC	-	-69,0	-93,3
13.	Bilanca proračuna – Belgija (u milijardama EUR)	SIJEČANJ	-	-0,61	-12,62

SAD

Prinosi američkih obveznica su smanjeni tijekom proteklog tjedna za jedan do pet baznih bodova na tjednoj razini. Tijekom trgovanja u petak dionički indeksi Dow Jones (20.269,37 bodova) i S&P 500 (2.136,10 bodova) su zabilježili rast na rekordno visoke razine. Protekli tjedan obilježile su neizvjesnosti oko toga kakvu će fiskalnu politiku voditi administracija predsjednika Trumpa, ali je krajem proteklog tjedna Trump najavio da će tijekom naredna dva do tri tjedna predstaviti program reformi poreznog sustava, što je pozitivno utjecalo na tražnju za rizičnijom financijskom aktivom u SAD-u.

Nekoliko FED-ovih zvaničnika je tijekom proteklog tjedna davalo izjave o budućnosti FED-ove monetarne politike. Predsjednik FED-a iz Filadelfije g. Harker je izjavio da je otvoren prema ideji povećanja referente kamatne stope na sastanku FOMC-a iz ožujka, ukoliko se nastavi povećanje broja zaposlenih i zarada u SAD-u. On je, također, dodao i to da podržava ideju o tri povećanja referentne kamatne stope tijekom ove godine, ali u ovisnosti o tome u kom pravcu će se kretati ekonomski rast SAD-a i kako će na njega djelovati fiskalna politika. Predsjednik FED-a iz St. Luisa g. Bullard je izjavio da kamatne stope u SAD-u mogu ostati na niskoj razini tijekom 2017. godine, s obzirom na to da još uvijek nema jasnih signala o tome da li će politika Trumpove administracije podstaći jačanje inflacije ili

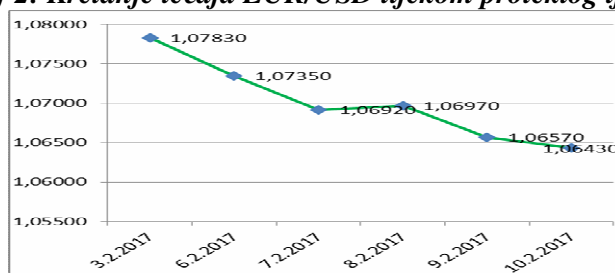
ekonomskog rasta. On je, također, dodao i to da je aktualna razina referentne kamatne stope odgovarajuća za okruženje niskih kamatnih stopa i niske stope inflacije. Prema Bullardovim riječima, utjecaj jakog USD na američko gospodarstvo je „preuveličan“. Njihov kolega iz Čikaga g. Evans je izjavio da tri povećanja referentne kamatne stope ne bi bila nerazumna. Evans je naveo da očekuje dalje smanjenje stope nezaposlenosti, ali i da je zabrinut zbog niske stope inflacije koja se, ipak, kreće u dobrom smjeru.

Tablica 4.: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	FED-ov inedeks uvjeta na tržištu rada SIJEČANJ	-	1,6	0,6
2.	Trgovinska bilanca (milijardi USD) PROSINAC	-45,0	-44,3	-45,7
3.	Potrošački krediti (milijardi USD) PROSINAC	20,00	14,16	25,21
4.	Mjesečno stanje proračuna (milijardi USD) PROSINAC	45,0	51,3	-27,5
5.	Indeks cijena uvoznih dobara (G/G) SIJEČANJ	3,4%	3,7%	2,0%
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 04. VELJAČE	249.000	234.000	246.000

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/USD smanjen s razine od 1,0783 na razinu od 1,0643.

Graf 2: Kretanje tečaja EUR/USD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Članovi Parlamenta Velike Britanije su velikom većinom odbacili prijedlog lidera Liberalne demokratke partije g. Farrona da se konačan dogovor o Brexitu ponovo stavi na referendum, prije nego bude poslan EU Parlamentu na ratifikaciju, dok je dana podrška prijedlogu premijerke May da pokrene članak 50. Sporazuma iz Lisabona, uz 494 glasa za i 122 protiv. Nakon ovoga, zakon se šalje na odobrenje Gornjem domu Parlamenta.

Član MPC BoE gđa Forbes je izjavila da bi BoE uskoro trebala da poveća referentnu kamatnu stopu, ukoliko britansko gospodarstvo nastavi da bilježi solidan rast i ukoliko dođe do povećanja stope inflacije. Forbes je, također, izjavila i to da se na temelju nedavno objavljenih podataka ne može očekivati slabljenje britanskoga gospodarstva u narednom razdoblju, dok stopa inflacije bilježi brži tempo rasta nego što je ona ranije očekivala.

Iz BoE je priopćeno da je ekonomija Velike Britanije iznenadila investitore s obzirom na to da je ekonomskim rastom nadmašila najbogatije nacije, a kao rezultat potrošnje kućanstva. GBP je deprecirala za više od 15% u odnosu na USD od lipnja 2016. godine, što je utjecalo na rast inflacije i što će vjerojatno da umanjiti kupovnu moć mnogih kućanstava, smatraju iz BoE.

Više od polovine poslovnih lidera u Velikoj Britaniji vjeruju da Brexit ima negativan utjecaj na njihove kompanije, iako je većina kompanija uvjerena da će preživjeti promjene. Iako je ekonomija Velike Britanije zabilježila bolje performanse nakon Brexita nego što se očekivalo, istraživanje koje je provedeno od strane Ipsos Mori među najboljim kompanijama, pokazuje da 58% kompanija smatra da je učinak Brexita evidentan. Također, istraživanje je pokazalo mnogo više pozitivnih odgovora kada su sudionici istraživanja upitani za dugoročni utjecaj Brexita na poslovanje, dok su skoro svi uvjereni da će se uspjeti prilagoditi Brexitu.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Halifax cijene kuća (M/M)	SIJEČANJ	0,0%	-0,9%	1,6%
2.	Trgovinska bilanca (u mlrd GBP)	PROSINAC	-11,450	-10,890	-11,555
3.	Industrijska proizvodnja (G/G)	PROSINAC	3,2%	4,3%	2,2%
4.	Radnointenzivna proizvodnja (G/G)	PROSINAC	1,7%	4,0%	1,7%
5.	Građevinski sektor (G/G)	PROSINAC	-0,5%	0,6%	1,8%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/GBP zabilježio rast s razine od 0,86400 na razinu od 0,86513. GBP je aprecirala u odnosu na USD, te je tečaj GBP/USD povećan s razine od 1,2484 na razinu od 1,2491.

JAPAN

Plaće u Japanu, prilagođene za godišnju inflaciju, su tijekom prosinca smanjene prvi put u posljednjih godinu dana, što je umanjilo očekivanja da potrošnja potrošača može pomoći jačanju ekonomskog rasta. Ovaj pad je rezultat povećanja troškova života koji je nadmašio nominalan rast plaća.

Ministar financija g. Aso je izjavio da će se Japan držati sporazuma zemalja članica G7/G20 protiv namjerne devalvacije tečaja s ciljem stjecanja konkurentne prednosti, te da će nastaviti da koristi monetarnu politiku s ciljem dostizanja ciljane razine stope inflacije, bez određivanja ciljane razine tečaja JPY prema valutama trgovinskih partnera. Viceguverner BoJ g. Nakaso je izjavio da BoJ monetarnu politiku vodi isključivo u pravcu dostizanja inflatornog cilja što je moguće ranije, te nije usmjerena na ciljanje razine tečaja domaće valute. Nakaso je, također, istakao da će BoJ kupiti dovoljne sume državnih obveznica kako bi kontrolirala desetogodišnje prinose, te da je sada potrebno da se nastavi s odgovarajućim snažnim monetarnim olakšicama s obzirom na to da je inflacija i dalje značajno udaljena od inflatornog cilja. Nakon posjete premijera Abea SAD-u, u zajedničkom priopćenju je signalizirano da SAD podržava trenutnu monetarnu politiku Japana ukoliko za cilj ima prevazilaženje deflacije, te nije bilo izravnih izjava o pitanju trgovinske politike, kao ni o slabom JPY. Umjesto toga, najavljeno je da će pregovore o pitanju trgovine i investicija voditi ministar financija i zamjenik premijera Aso i potpredsjednik SAD-a Pence.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

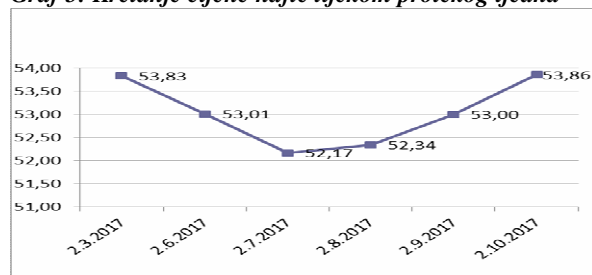
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Zvanične rezerve (u mlrd USD)	SIJEČANJ	-	1.231,6	1.216,9
2.	Vodeći indeks CI P	PROSINAC	105,5	105,2	102,8
3.	Koicidirajući indeks CI P	PROSINAC	115,1	115,2	115,0
4.	Tekući račun (u mlrd JPY)	PROSINAC	1.183,3	1.112,2	1.451,5
5.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY)	PROSINAC	738,9	806,8	313,4
6.	Monetarni agregat M2 (G/G)	SIJEČANJ	4,0%	4,1%	4,0%
7.	Monetarni agregat M3 (G/G)	SIJEČANJ	3,5%	3,5%	3,4%
8.	Strojne porudžbine (G/G)	PROSINAC	4,5%	6,7%	10,4%
9.	PPI ulazne cijene u proizvodnju (G/G)	SIJEČANJ	0,0%	0,5%	-1,2%
10.	Uslužni sektor (M/M)	PROSINAC	-0,2%	-0,4%	0,3%

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/JPY zabilježio pad s razine od 121,44 na razinu od 120,48. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USD/JPY povećan s razine od 112,61 na razinu od 113,22.

NAFTA I ZLATO

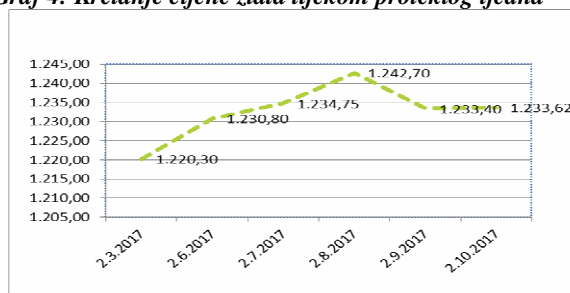
Cijena jednog barela sirove nafte je na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak iznosila 53,83 USD (49,92 EUR). Početkom prošlog tjedna objavljen je podatak o ponovnom povećanju broja aktivnih bušotina nafte u SAD-u na najvišu razinu od studenoga 2015. godine, što je utjecalo na smanjenje cijene ovog energenta. Međutim, tijekom proteklog tjedna objavljena je informacija da su američke zalihe nafte neočekivano smanjene za 869.000 barela na tjednoj razini. Ministri za energetiku Katara i Irana su izjavili tijekom proteklog tjedna da postoji mogućnost produženja roka trajanja sporazuma o dogovorenom smanjenju obujma proizvodnje nafte i nakon svibnja 2017. godine, nakon što su SAD povećale obujam proizvodnje ovog energenta. Iz Međunarodne agencije za energetiku je priopćeno da su zemlje članice OPEC-a ispunile oko 90% planiranog smanjenja obujma proizvodnje nafte, s tim da je najveće smanjenje ostvarila Saudijska Arabija, koja već tijekom siječnja smanjila obujam proizvodnje nafte više nego što je bilo planirano. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 53,86 USD (50,61 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.220,30 USD (1.131,69 EUR), te je polovinom proteklog tjedna zabilježila rast na najvišoj razini u posljednja tri mjeseca. I tijekom proteklog tjedna glavni čimbenici koji su utjecali na rast cijene ovog plemenitog metala su bile političke neizvjesnosti oko fiskalne politike koju će voditi administracija predsjednika SAD-a Trumpa te neizvjesnost oko rezultata izbora u Francuskoj, Nizozemskoj i Njemačkoj, koji se održavaju tijekom ove godine. Međutim, u četvrtak je zabilježena aprecijacija USD u odnosu na valute najvećih trgovinskih partnera SAD-a, što je utjecalo na smanjenje cijene ovog plemenitog metala. Predsjednik SAD-a Trump je u četvrtak najavio da će u naredna dva do tri tjedna predstaviti program smanjenja poreza, što je utjecalo na rast američkih dioničkih indeksa Dow Jones i S&P 500 na rekordno visoke razine. Pored toga, doprinos smanjenju tražnje za zlatom dalo je i objavljivanje pozitivnih podataka s američkog tržišta rada o smanjenju broja incijalnih zahtjeva nezaposlenih za pomoć, blizu najniže razine u posljednje četiri godine. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.233,62 USD (1.159,09 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.